

Η Έννοια του Θεού στις Μεγαλύτερες Θρησκείες

[Ελληνικά – Greek – يوناني]

Δρα Ζάκιρ Άμπντ Αλ-Καρίμ

Μετάφραση :

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)
& Ρηγάλου Αριστέα

Επιμέλεια : Τσεκούρα Βίβιαν & Άχμαντ Αλ-Άμίρ

2014 - 1435

IslamHouse.com

مفهوم الإله في الأديان الكبرى

« باللغة اليونانية »

د. زاكر عبد الكريم

ترجمة: المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

& ريجالو أريستيا

مراجعة: أحمد الأمير & تساكورا فيفيان

2014 - 1435

IslamHouse.com

CONCEPT OF GOD IN MAJOR RELIGIONS

Jehovah

Ishwar

الله

Allah

Bhagwan

Ahuramazda

God

Elah

Wahe Guru

Brahma

Eli

by Dr. Zakir Naik

ح

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة، ١٤٣٦ هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

نايك ، ذاكر

مفهوم الإله في الأديان الكبرى - اللغة اليونانية / ذاكر نايك -

الرياض ، ١٤٣٦ هـ.

..ص...سم

ردمك : ٤ - ٥٧ - ٨٠٨٣ - ٦٠٣ - ٩٧٨

١- الله جل جلاله ٢- الديتات أ.العنوان

١٤٣٦ / ٥٢٦١

٢٤١ : نيوي

رقم الإيداع : ١٤٣٦ / ٥٢٦١

ردمك : ٤ - ٥٧ - ٨٠٨٣ - ٦٠٣ - ٩٧٨

Η έννοια του Θεού στις μεγαλύτερες θρησκείες

Εισαγωγή

Ένα από τα χαρακτηριστικά που κάνουν τον πολιτισμό μας να ξεχωρίζει είναι η παρουσία ενός μεγάλου αριθμού θρησκειών και ηθικών συστημάτων. Η ανθρωπότητα πάντα επιζητούσε να κατανοήσει την αιτία της δημιουργίας και της θέσης της στο πλάνο των πραγμάτων.

Ο Arnold Toynbee μελέτησε την ιστορία του ανθρώπου ανά τους αιώνες και συνέλεξε τα ευρήματά του σε ένα μνημειώδες έργο που αποτελείται από δέκα τόμους. Συνοψίζοντας, είπε ότι η θρησκεία στην ιστορία του ανθρώπου λειτούργησε ως το επίκεντρο. Στο άρθρο του στην «*The Observer*» τον Οκτώβριο του 1954 έγραψε:

«Έχω πειστεί ότι η θρησκεία είναι το κλειδί στο μυστήριο της ύπαρξης.»

Σύμφωνα με το λεξικό της Οξφόρδης, *θρησκεία* σημαίνει «η πίστη σε μια υπεράνθρωπη ελεγκτική δύναμη, και πιο ειδικά σε έναν θεό ή περισσότερους, στους οποίους οφείλεται υπακοή και λατρεία.»

Ένα κοινό χαρακτηριστικό όλων των μεγάλων θρησκειών είναι η πίστη σε έναν Παγκόσμιο Θεό ή Ανώτατη Θεία Εξουσία, που είναι Παντοδύναμος και Παντογνώστης. Οι οπαδοί όλων των μεγάλων θρησκειών πιστεύουν ότι ο Θεός τον οποίο λατρεύουν είναι ο ίδιος Θεός και γι' αυτούς, αλλά και για τους άλλους.

Ο Μαρξισμός, ο Φροϋδιανισμός και άλλες «μη θρησκευτικές» πεποιθήσεις έχουν προσπαθήσει να επιτεθούν στις ρίζες της οργανωμένης θρησκείας. Μα και αυτοί με τη σειρά τους ανέπτυξαν δικά τους συστήματα πίστης. Για παράδειγμα, όταν ο κομμουνισμός ήταν για πολλούς αιώνες εξαπλωμένος στον κόσμο, κηρυσσόταν με την ίδια αφοσίωση και θέρμη που χαρακτηρίζει το κήρυγμα και τη διάδοση των θρησκειών.

Έτσι, η θρησκεία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ανθρώπινης ύπαρξης.

Το Ιερό Κοράνιο λέει στο παρακάτω εδάφιο:

﴿ Πες (ω, Μωχάμμαντ): 'Ω! Λαέ της Βίβλου! Ελάτε να συμφωνήσουμε σε έναν Δίκαιο Λόγο ανάμεσά μας, ότι να μη λατρεύουμε παρά μόνο τον Αλλάχ, ούτε να Του αποδίδουμε εταίρους (στη λατρεία), ούτε να λάβουμε κανέναν ανάμεσά μας ως Κύριο, εκτός απ' τον Αλλάχ.' Αν όμως στραφούν (αρνούμενοι), τότε να πείτε: 'Να είστε μάρτυρες, ότι εμείς είμαστε Μουσουλμάνοι (υποτασσόμαστε στη Βούληση του Αλλάχ). ﴾ (Ιερό Κοράνιο 3:64)

Η μελέτη διαφόρων θρησκειών ήταν για μένα μια εξαιρετικά επωφελής. Έχει επαναπροσδιορίσει την πίστη ότι ο Θεός έπλασε κάθε ανθρώπινη ψυχή δινοντάς τους κάποια γνώση για την ύπαρξή Του. Η ψυχολογική «κατασκευή» του ανθρώπου είναι τέτοια που αποδέχεται την ύπαρξη του Δημιουργού, εκτός και αν από το περιβάλλον του έχει γαλουχηθεί στο να πιστεύει το αντίθετο. Με άλλα λόγια, η πίστη στο Θεό δεν απαιτεί καμία προϋπόθεση, ενώ η απόρριψη Του Θεού χρειάζεται.

Κατηγοριοποίηση των μεγάλων θρησκειών του Κόσμου

Οι θρησκείες του κόσμου μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ευρέως σε Σημιτικές και μη Σημιτικές. Οι μη Σημιτικές μπορούν να χωριστούν σε Ινδοευρωπαϊκές και μη Ινδοευρωπαϊκές.

Σημιτικές θρησκείες

Οι Σημιτικές θρησκείες προέρχονται από τους Σημίτες. Σύμφωνα με τη Βίβλο, ο Προφήτης Νώε (ειρήνη σ' αυτόν) είχε έναν γιο που ονομαζόταν Σημ. Οι απόγονοι του Σημ είναι γνωστοί ως Σημίτες. Επομένως, οι Σημιτικές θρησκείες είναι αυτές που προέρχονται από τους Εβραίους, τους Άραβες, τους Ασσύριους, τους Φοίνικες κλπ.. Οι μεγαλύτερες Σημιτικές θρησκείες είναι ο Ιουδαϊσμός, ο Χριστιανισμός και το Ισλάμ.

Όλες αυτές οι θρησκείες είναι θρησκείες Προφητών, και πιστεύουν στη θεία καθοδήγηση που ήρθε από τους Προφήτες του Θεού.

Μη Σημιτικές θρησκείες

Οι μη Σημιτικές χωρίζονται σε Ινδοευρωπαϊκές και μη Ινδοευρωπαϊκές

Ινδοευρωπαϊκές θρησκείες

Οι Ινδοευρωπαϊκές θρησκείες είναι αυτές που προήλθαν από τους Ινδοευρωπαίους, μιας ισχυρής ομάδας των ομιλούντων τις Ινδοευρωπαϊκές γλώσσες, που εξαπλώθηκαν στο Ιράν και τη Βόρεια Ινδία κατά το πρώτο μισό της δεύτερης χιλιετίας π. Χ. (2000 – 1500 π. Χ.).

Οι Ινδοευρωπαϊκές θρησκείες χωρίζονται περαιτέρω σε Βεδικές και μη- Βεδικές θρησκείες. Η Βεδική θρησκεία αποκαλείται εσφαλμένα ως Ινδουισμός ή Βραχμανισμός. Οι μη Βεδικές θρησκείες είναι ο Σιχισμός, ο Βουδισμός, ο Ζαϊνισμός, κλπ.. Σχεδόν όλες οι Ινδοευρωπαϊκές θρησκείες είναι μη Προφητικές.

Ο Ζωροαστρισμός είναι μια Ινδοευρωπαϊκή, μη Βεδική θρησκεία, που δε σχετίζεται με τον Ινδουισμό. Ισχυρίζεται ότι είναι προφητική θρησκεία.

Μη Ινδοευρωπαϊκές θρησκείες

Οι μη Ινδοευρωπαϊκές θρησκείες έχουν διαφορετικές προελεύσεις. Ο Κομφουκιανισμός και ο Ταοϊσμός είναι κινεζικής προέλευσης, ενώ ο Σιντοϊσμός είναι ιαπωνικής προέλευσης. Πολλές από αυτές τις μη Ινδοευρωπαϊκές θρησκείες δεν έχουν την έννοια του Θεού. Περιγράφονται καλύτερα ως ηθικά συστήματα, παρά ως θρησκείες.

Ο πιο Αυθεντικός ορισμός του Θεού σε κάθε θρησκεία

Η έννοια του Θεού που ενστερνίζεται μια θρησκεία δε μπορεί να κριθεί απλώς από την παρατήρηση των πρακτικών των οπαδών της. Είναι αρκετά κοινό χαρακτηριστικό των οπαδών πολλών θρησκειών το να μη γνωρίζουν την έννοια του Θεού στις γραφές τους. Είναι, λοιπόν, καλύτερο να αναλύσουμε την έννοια του θεού σε κάθε θρησκεία αναφερόμενοι στις ιερές γραφές της.

Ας κατανοήσουμε την έννοια του Θεού στις μεγάλες θρησκείες του κόσμου αναλύοντας τι λένε γι' αυτό οι γραφές τους.

Η έννοια του Θεού στον Ινδουισμό

Η πιο δημοφιλής ανάμεσα στις Ινδοευρωπαϊκές θρησκείες είναι ο Ινδουισμός. Η λέξη «Χίντου» είναι στην

πραγματικότητα περσική που σημαίνει τους κατοίκους πέρα από τον Ινδό ποταμό. Ωστόσο, στην καθομιλουμένη, Ινδουισμός είναι ένας περιεκτικός όρος για ένα σύνολο θρησκευτικών πεποιθήσεων, οι περισσότερες των οποίων βασίζονται στους Βέδες, τα Ουπανισάδες και το Μπαγκαβάτ Γκίτα.

Η έννοια του Θεού στον Ινδουισμό:

Κατά τη γενική αντίληψη ο Ινδουισμός είναι μια πολυθεϊστική θρησκεία. Στ' αλήθεια, οι περισσότεροι Ινδουιστές θα το επιβεβαίωναν αυτό, αναφερόμενοι στην πίστη σε μια πλειάδα θεών. Μερικοί Ινδουιστές πιστεύουν στο σύστημα των τριών θεών, ενώ μερικοί πιστεύουν στην ύπαρξη 330 εκατομμυρίων θεών. Ωστόσο, οι πολυμαθείς Ινδουιστές που γνωρίζουν καλά τις Ινδουιστικές γραφές επιμένουν ότι ο Ινδουιστής πρέπει να πιστεύει και να λατρεύει έναν μόνο Θεό.

Η σημαντικότερη διαφορά μεταξύ της Ινδουιστικής και της Ισλαμικής αντίληψης για το Θεό είναι η κοινή στην Ινδουιστική φιλοσοφία αντίληψη του Πανθεϊσμού. Ο Πανθεϊσμός θεωρεί τα πάντα, έμβια και άβια, ως θεϊκά και ιερά. Οι Ινδουιστές, επομένως, θεωρούν τα δέντρα, τον ήλιο, το φεγγάρι, τα ζώα και τους ανθρώπους ως εκδηλώσεις του Θεού. Για τον μέσο Ινδουιστή, τα πάντα είναι Θεός.

Το Ισλάμ, αντίθετα, προτρέπει τον άνθρωπο να θεωρεί τον εαυτό του και το περιβάλλον του ως δημιουργήματα του Θεού, και όχι ως θεότητες. Επομένως, οι Μουσουλμάνοι πιστεύουν

ότι τα πάντα είναι δημιουργήματα του Θεού. Με άλλα λόγια, πιστεύουμε ότι όλα ανήκουν στο Θεό. Τα δέντρα, ο ήλιος, το φεγγάρι και τα πάντα σ' αυτό το Σύμπαν ανήκουν στο Θεό.

Έτσι, η κύρια διαφορά μεταξύ της Ινδουιστικής και της Ισλαμικής πίστης είναι η διαφορά στην πτώση. Οι Ινδουιστές πιστεύουν ότι τα πάντα είναι **ο Θεός**. Οι Μουσουλμάνοι πιστεύουν ότι τα πάντα είναι **του Θεού**, δηλ. στη γενική πτώση.

Το Ιερό Κοράνιο λέει:

«**Ελάτε να συμφωνήσουμε σε έναν Δίκαιο Λόγο ανάμεσά μας, ότι να μη λατρεύουμε παρά μόνο τον Αλλάχ.**» (Ιερό Κοράνιο 3:64)

Ας ψάξουμε να βρούμε, λοιπόν, κοινά σημεία, αναλύοντας και τις δυο, Ινδουιστικές και Ισλαμικές, γραφές.

Μπαγκαβάτ Γκίτα

Η πιο δημοφιλής από τις Ινδουιστικές γραφές είναι η Μπαγκαβάτ Γκίτα. Σκεφτείτε το παρακάτω εδάφιο της:

«Αυτοί, των οποίων η ευφυΐα έχει κλαπεί από τους υλιστικούς πόθους, παραδίδονται σε ημίθεους και ακολουθούν συγκεκριμένους κανονισμούς λατρείας ανάλογα με τη δική τους φύση.»

[Μπαγκαβάτ Γκίτα, κεφάλαιο 7, εδάφιο 20 (7:20)]

Η Γκίτα αναφέρεται σε ανθρώπους που ενδιαφέρονται για τα υλικά αγαθά κι επομένως λατρεύουν ημίθεους, δηλαδή πέραν του ενός Αληθινού Θεού.

Ουπανισάδες:

Οι Ουπανισάδες θεωρούνται, επίσης, ιερές γραφές από τους Ινδουιστές. Σκεφτείτε τα ακόλουθα εδάφια τους:

- i. **«Εκάμ εβαντιγιάμ»**
«Είναι ο Ένας, χωρίς δεύτερο.»

[Τσαντόγια Ουπανισάντ 6:2:1]

- ii. Σκεφτείτε, πάλι, τα ακόλουθα αποσπάσματα από τις Ουπανισάντ:
«Να ψασυα κασούι γιάνιτα να καντίπα»

«Σ' Αυτόν δεν υπάρχουν ούτε γονείς, ούτε κύριος.»

[Σβετασβάταρα Ουπανισάντ κεφάλαιο 4:19]

- iii. Σκεφτείτε, πάλι, το ακόλουθο εδάφιο από τις Ουπανισάντ:
«Να τάσυα πράτιμα άστι.»

(Δεν υπάρχει όμοιος μ' Αυτόν)

[Σβετασβάταρα Ουπανισάντ κεφάλαιο 4:19]

«Νάιναμ ουρντβάμ να τυρνάνκαμ να μάντγε να παριγιαγκράμπχατ να τάσυ πράτιμε άστι γιάσυα νάμα μάχαντ γιάσαη.»

«Δεν υπάρχει όμοιος μ' Αυτόν, που το όνομά του είναι Ενδοξότατο.»

[Η κύρια Ουπανισάντ του Δρα Σ. Ραντχακρίσαν σσ. 736-737]

[Ιερά βιβλία της Ανατολής, τόμος 15, Ουπανισάντ μέρος II, σελ. 253]

Συγκρίνετε τα παραπάνω εδάφια με τα ακόλουθα εδάφια του Ιερού Κορανίου:

« Και κανένας δεν είναι ίσος ή συγκρίσιμος με Αυτόν. » (Ιερό Κοράνιο 112:4)

« Δεν υπάρχει τίποτα σαν Αυτόν. » (Ιερό Κοράνιο 42:11)

iv. Τα παρακάτω εδάφια από τις Ουπανισάντ κάνουν νύξη στην ανικανότητα του ανθρώπου να φανταστεί το Θεό σε μια συγκεκριμένη μορφή:

«Να σάμντρε τισθάτι ρούπαν άσυα, να κακσούσα πασυάτι κας κανάιαμ. Χίρδα Χρδιστάμ μάνασα για ενάμ, έβαμ βίντουρ άμρτας τε μπβάντι»

«Η μορφή Του δεν μπορεί να ειδωθεί. Κανείς δεν Τον βλέπει με το μάτι. Αυτοί, που μέσω της καρδιάς και του μυαλού Τον

γνωρίζουν ως Αυτόν που κατοικεί στην καρδιά αιώνια, γίνονται αθάνατοι.»

[Σβετασβάταρα Ουπανισάντ κεφάλαιο 4:20]

Το Ιερό Κοράνιο αναφέρεται σ' αυτήν την οπτική με το παρακάτω εδάφιο:

« **Καμιά όραση δε μπορεί να Τον φτάσει, ενώ Εκείνος περικλείει όλες τις οράσεις. Και Αυτός είναι ο Αλ-Λατεϊφ (ο Ευγενής προς τους δούλους Του), ο Αλ-Χαμπεϊρ (έχει απεριόριστη Γνώση).** »

(Ιερό Κοράνιο 6:103)

Οι Βέδες:

Οι γραφές τους θεωρούνται από τις πιο ιερές ανάμεσα στις Ινδουιστικές γραφές. Υπάρχουν 4 κύριοι Βέδες: Ριγκ Βεδ, Γιατζούρ Βεδ, Σαμ Βεδ, και Αθάρβα Βεδ.

1) Γιατζούρ Βεδ

a) Σκεφτείτε τα ακόλουθα εδάφια από το Γιατζούρ Βεδ:
«**Να τάσσα πράτιμα άστι**»

«Δεν υπάρχει εικόνα Του.»

[Γιατζούρ Βεδ 32:3]

Λέει, επιπλέον, «καθώς είναι Αγέννητος, Του αρμόζει η λατρεία μας.»

«Δεν υπάρχει εικόνα Αυτού του οποίου η δόξα είναι τεράστια. Στηρίζει μέσα Του όλα τα φωτεινά αντικείμενα, όπως τον Ήλιο κλπ. Είθε να μη με βλάψει, αυτή είναι η προσευχή μου. Καθώς είναι Αγέννητος, Του αρμόζει η λατρεία μας.»

[Το Γιατζούρ Βεδ του Ντέβι Τσαντ σελ. 377]

b) «Είναι ασώματος και αγνός.» Αναφέρεται στο Γιατζούρ Βεδ [40:8].

«Είναι Φωτεινός, Ανώματος, Άπληγος, Αγνός, τον Οποίον το κακό δεν τρύπησε. Διορατικός, Σοφός, Αυτός που Περικλείει τα πάντα, Αυθύπαρκτος, έχει ορίσει στόχους, σύμφωνα με την κοσμιότητα, για τα Παντοτινά χρόνια.»

[Γιατζούρ Βεδ 40:8]

[Γιατζούρβεδά σαμχίτα του Ralph I. H. Griffith σελ. 538]

c) Αναφέρεται, επίσης, στο Γιατζούρ Βεδ:

«Αντχάταμα πραβισάντι γιε ασαμπούτι μουπάστε.»

«Εισέρχονται στο σκοτάδι, αυτοί που λατρεύουν φυσικά πράγματα», για παράδειγμα τον αέρα, το νερό, τη φωτιά κλπ. «Βυθίζονται πιο βαθιά στο σκοτάδι αυτοί που λατρεύουν σαμπούτι.» Σαμπούτι σημαίνει δημιουργημένα πράγματα, για παράδειγμα ένα τραπέζι, μια καρέκλα, ένα είδωλο κλπ.

[Γιατζούρ Βεδ 40:9]

d) Επίσης αναφέρει μια προσευχή που λέει:

«Οδήγησέ μας σε έναν καλό δρόμο και αφάιρесе την αμαρτία που μας κάνει να παραστρατήσουμε και να περιπλανιόμαστε.»

2) **Αθάρβα Βεδ**

Σκεφτείτε τα ακόλουθα εδάφια από το Αθάρβα Βεδ:

a) **«Ντεβ Μάχα Όσου»**

«Ο Θεός είναι στ' αλήθεια σπουδαίος.»

[Αθαρβαβέντα 20 58:3]

«Στ' αλήθεια, Σύρια, είσαι σπουδαίος. Στ' αλήθεια, Αντίτια, είσαι σπουδαίος. Καθώς είσαι σπουδαίος, πράγματι η σπουδαιότητά σου είναι θαυμαστή. Ναι, σπουδαίος είσαι, ω Θεέ!»

(Αθαρβαβέντα Σαμχίτι τομ.2 Γουίλιαμ Ντμάιτ Γουίτνεϊ σελ.910)

❖ **(Αυτός είναι) ο Αλ-Καμπείρ (Μέγας), ο Αλ-Μουτα'άλ (Υψιστος).** ❖

(Ιερό Κοράνιο 13:9)

3) **Ριγκ Βεδ**

a) Το παλαιότερο από τα Βέδας είναι το Ριγκ Βεδ. Είναι, επίσης, αυτό που θεωρείται το πιο ιερό από τους Ινδουιστές. Το Ριγκ Βεδ λέει ότι οι Σάγκες (λόγιοι ιερείς) αποκαλούν τον ένα Θεό με πολλά ονόματα.

[Ριγκ Βεδ 1:164:46]

b) Το Ριγκ Βεδ δίνει 33 ιδιότητες στον Παντοδύναμο Θεό, πολλές από τις οποίες αναφέρονται στο Βιβλίο 2 Ριγκ Βέδ, ύμνος 1

Ανάμεσα στις διάφορες ιδιότητες που δίδονται στο Ριγκ Βεδ, μια από τις όμορφες ιδιότητες: αναφέρεται στο Ριγκ Βεδ Σουμπχ 2, εδάφιο 3: για τον Παντοδύναμο Θεό, είναι ότι είναι «Βράχμα». Αυτό σημαίνει «Δημιουργός». Μεταφρασμένη στα Αραβικά, η λέξη είναι «Αλ-Χάλικ». Οι Μουσουλμάνοι δεν ενίστανται αν ο Παντοδύναμος αποκαλείται «Δημιουργός», ή «Βράχμα». Ωστόσο, οι Μουσουλμάνοι σίγουρα δεν ενστερνίζονται την άποψη ότι ο «Βράχμα» είναι ο Παντοδύναμος Θεός που έχει τέσσερα κεφάλια (ας μας προστατέψει ο Αλλάχ από τέτοια βλασφημία), οι Μουσουλμάνοι ενίστανται σθεναρά σ' αυτό. Η περιγραφή του Θεού με ανθρωπομορφικά χαρακτηριστικά είναι, επίσης, αντίθετη με το ακόλουθο εδάφιο του Γιατζούρ Βεδ:

«Να τάσνα πράτιμα άστι»

«Δεν υπάρχει εικόνα Του.»

[Γιατζούρ Βεδ 32:3]

Μια ακόμα όμορφη ιδιότητα, που αναφέρεται στο Ριγκ Βεδ, Βιβλίο 2, ύμνος 1, εδάφιο 3, είναι «Βισνού». Βισνού σημαίνει «Υποστηρικτής». Η λέξη στα Αραβικά είναι «Ραμπ». Και πάλι, οι Μουσουλμάνοι δε μπορούν να έχουν ένσταση αν ο Θεός αποκαλείται «Ραμπ», «Υποστηρικτής» ή «Βισνού». Μα η δημοφιλής εικόνα του Βισνού ανάμεσα στους Ινδουιστές

είναι αυτή ενός Θεού που έχει τέσσερα χέρια, με ένα από τα δεξιά χέρια να κρατά το «Γσάκρα», δηλαδή δίσκο και ένα από τα αριστερά χέρια να κρατά ένα κοχύλι, να είναι πάνω σε ένα πουλί ή να κλίνει σε ένα ανάκλιτρο φιδιού. Οι Μουσουλμάνοι δε μπορούν ποτέ να αποδεχτούν καμία εικόνα για τον Θεό. Όπως αναφέρεται παραπάνω, και αυτό εναντιώνεται στο εδάφιο 19 του κεφαλαίου 40 του Γιατζούρ Βεδ.

c) Σκεφτείτε τα ακόλουθα εδάφια από το Ριγκ Βεδ:
«Μα τσινταϋάντβι σανσάτα»

«Ω, φίλοι, μη λατρεύετε κανέναν παρά Αυτόν, τον Θεό.»

[Ριγκ Βεδ Βιβλίο 8 1:1]

[Γιγκ Βεδ Σαμχίτι τόμος ΙΧ, σελ. 1 και 2 του Σουάμι Σάτβα Πράκας Σαρασουάτι και Σατϋάκαμ Βιντυάλανκα]

d) «Οι σοφοί γιόγκι συγκεντρώνουν τα μυαλά τους. Και συγκεντρώνουν τη σκέψη τους, επίσης, στην Ανώτατη Πραγματικότητα, ο Οποίος είναι Πανταχού Παρών, Μέγας και Παντογνώστης. Αυτός μόνο, γνωρίζοντας τις λειτουργίες τους, ορίζει στα αισθητήρια όργανα τις αντίστοιχες λειτουργίες τους. Στ' αλήθεια, μεγάλη είναι η δόξα του Θείου Δημιουργού.»
[Ριγκ Βεδ 5:81]

[Γιγκ Βεδ Σαμχίτι τόμος 6, σελ. 1802 και 1803 του Σουάμι Σάτβα Πράκας Σαρασουάτι και Σατϋάκαμ Βιντυάλανκα]

Βράχμα Σούτρα του Ινδουιστικού Βεντάτα:

Το Βράχμα Σούτρα του Ινδουιστικού Βεντάτα είναι:

«Έκαμ Βραχμ, ντβίτιγια νάστα νε να νάστε κίντσαν»

«Υπάρχει μόνον Ένας Θεός, όχι δεύτερος. Καθόλου, καθόλου, καθόλου, ούτε στο ελάχιστο.»

Έτσι, μόνο μια αμερόληπτη μελέτη των Ινδουιστικών γραφών μπορεί να βοηθήσει στην κατανόηση της έννοιας του Θεού στον Ινδουισμό.

Η έννοια του Θεού στον Σιχισμό

Ο Σιχισμός είναι μια μη Σημιτική, Ινδοευρωπαϊκή, μη Βεδική θρησκεία. Αν και δεν είναι μια από τις μεγάλες θρησκείες του κόσμου, είναι παρακλάδι του Ινδουισμού, που ιδρύθηκε από τον Γκουρού Νανάκ κατά το τέλος του 15^{ου} αι. Ξεκίνησε στην περιοχή του Πακιστάν και της Βορειοδυτικής Ινδίας που ονομάζεται Πουνζάμπ, που σημαίνει η γη των πέντε ποταμών. Ο Γκουρού Νανάκ γεννήθηκε σε μία Ινδουιστική οικογένεια από την Ξατρίγια (κάστα πολεμιστών) μα δέχθηκε έντονη επιρροή από το Ισλάμ και τους Μουσουλμάνους.

Ορισμός του Σιχ και του Σιχισμού

Η λέξη «Σιχ» παράγεται από τη λέξη «Σίσια», που σημαίνει μαθητής ή ακόλουθος. Ο Σιχισμός είναι μια θρησκεία 10 γκουρού, πρώτος εκ των οποίων είναι ο Γκουρού Νάνακ και

δέκατος ο Γκουρού Γκομπίντ Σινχ. Το ιερό βιβλίο του Σιχισμού είναι το Σρι Γκουρού Γκρανθ, που λέγεται, επίσης, Γρανθ Σαχίμπ.

Τα πέντε «Κ»

Κάθε Σιχ πρέπει να τηρεί τα πέντε «Κ», που, επίσης, λειτουργούν ως ταυτότητά του.

1. Κες: Άκοπα μαλλιά, τα οποία αφήνουν όλοι οι γκουρού
2. Κάνγκα: χτενάκι, το οποίο χρησιμοποιούν για να κρατήσουν τα μαλλιά καθαρά
3. Κάντα: μεταλλικό ή ατσαλένιο βραχιόλι, για δύναμη και αυτοέλεγχο
4. Κιρμπάν: στιλέτο, για αυτοάμυνα
- 5: Κάτσα: Ειδικό εσώρουχο στο μήκος του γονάτου για ευκινησία

Μουλμάντρα: Το θεμελιώδες δόγμα του Σιχισμού

Ο καλύτερος ορισμός που κάθε Σιχ μπορεί να δώσει σχετικά με την έννοια του Θεού στο Σιχισμό είναι το να αναπαραγάγει τα λόγια του «Μουλ Μάντρα», του βασικού δόγματος του Σιχισμού, που διατυπώνεται κατά το ξεκίνημα του Γκουρού Γκρανθ Σαχίμπ.

Αναφέρεται στο Σρι Γκουρού Γρανθ Σαχίμπ, τόμος 1 Γιαπούτζι, πρώτο εδάφιο:

«Δεν υπάρχει, παρά μόνον Ένας Θεός, που ονομάζεται ο αληθινός Δημιουργός, Απαλλαγμένος απ' οποιαδήποτε μορφή μίσους ή φόβου, Αθάνατος, Αγέννητος, Αυθύπαρκτος, Μέγας, και Ελεήμων.»

Ο Σιχισμός επιτάσσει τους οπαδούς του στον απόλυτο μονοθεϊσμό. Πιστεύει σε Έναν μόνο Υπέρτατο Θεό, ο οποίος στην ανεκδήλωτη μορφή ονομάζεται 'εκ ομκάτα'.

Στη φανερή μορφή αποκαλείται Ομκάρα, και έχει αρκετές ιδιότητες, όπως:

Καρτάρ: Δημιουργός

Σαχίμπ: Κύριος

Άκαλ: Αιώνιος

Σαπτάναμα: Το Άγιο όνομα

Παρβαρντίγκαρ: Στοργικός

Ραχίμ: Ελεήμων

Καρίμ: Καλοσυνάτος

Αποκαλείται, επίσης, «Ουάχε Γκουρού», ο Ένας Αληθινός Θεός.

Παρά το ότι ο Σιχισμός είναι αυστηρά μονοθεϊστική θρησκεία, δεν πιστεύει στο Αβαταραβάδα, το δόγμα της ενσάρκωσης. Ο Παντοδύναμος Θεός δεν ενσαρκώνεται σε αυτό που είναι γνωστό ως Αβατάρα. Ο Σιχισμός είναι, επίσης, αντίθετος με την ειδωλολατρία.

Ο Γκουρού Νάνακ επηρεάστηκε από το Καμπίρ

Ο Γκουρού Νάνακ επηρεάστηκε από τα λόγια του Σαντ Καμπίρ, τόσο πολύ που αρκετά κεφάλαια από το Σρι Γκουρού Νάνακ Σαχίμπ περιέχουν δίστιχα του Σαντ Καμπίρ.

Ένα από τα διάσημα δίστιχα του Σαντ Καμπίρ είναι:

**«Δουκχ μείν Σουμιράνα σαμπν καρείν μείν καρείν να κόγια
τζο σουκ μείν σουμιράνα καρείν Το δούκ κάγιε χόγιε»**

«Όλοι μνημονεύουν το Θεό κατά τα προβλήματα, μα κανείς δεν Τον θυμάται κατά την ειρήνη και την ευτυχία. Αυτός που μνημονεύει το Θεό κατά την ειρήνη και την ευτυχία, γιατί να έχει προβλήματα;»

Συγκρίνετε αυτό με το παρακάτω εδάφιο του Ιερού Κορανίου:

« Και όταν κάποια συμφορά αγγίξει τον άνθρωπο, αυτός κάνει επίκληση προς τον Κύριό του, στρεφόμενος προς Αυτόν με μεταμέλεια. Μα όταν (ο Αλλάχ) του παραχωρεί μια χάρη από Αυτόν (δηλ. ανταποκρίνεται στην επίκλησή του βγάζοντάς τον από εκείνη τη συμφορά), (ο άνθρωπος) τότε ξεχνά αυτά για τα οποία έκανε επίκληση (δηλ. ξεχνά

ότι όταν ήταν σε δυσκολία, έκανε επίκληση προς τον Αλλάχ και όχι σε κανέναν άλλον), και προσδίδει εταίρους στον Αλλάχ ώστε να παραπλανήσει άλλους από το Δρόμο του Αλλάχ. »

(Ιερό Κοράνιο 39:8)

Η έννοια του Θεού στον Ζωροαστρισμό

Ο Ζωροαστρισμός είναι μια αρχαία Ινδοευρωπαϊκή θρησκεία που ξεκίνησε στην Περσία, εδώ και περισσότερα από 2500 χρόνια. Αν και έχει σχετικά λίγους πιστούς, λιγότερους από εκατόν τριάντα χιλιάδες παγκοσμίως, είναι μια από τις αρχαιότερες θρησκείες. Ο Ιρανός προφήτης Ζωροάστρης είναι ο ιδρυτής του Ζωροαστρισμού. Η ιερή γραφή του είναι το Ντασατίρ και το Αβέστα.

Ο Θεός στο Ζωροαστρισμό είναι γνωστός ως «Αχούρα Μάζντα». «Αχούρα» σημαίνει «Κύριος» και «Μάζντα» σημαίνει «Ο Σοφός», κι έτσι όλη η φράση σημαίνει «Ο Σοφός Κύριος» ή «Σοφός Θεός.». «Αχούρα Μάζντα» σημαίνει μια αυστηρή μορφή μονοθεϊστικού Θεού.

Ιδιότητες του Θεού σύμφωνα με το Ντασατίρ:

Σύμφωνα με το Ντασατίρ, ο Αχούρα Μάζντα έχει τις παρακάτω ιδιότητες:

1. Είναι Ένας
2. Τίποτα δεν Του μοιάζει
3. Δεν έχει αρχή ή τέλος
4. Δεν έχει πατέρα ή μητέρα, σύζυγο ή υιό
5. Δεν έχει σώμα ή μορφή
6. Ούτε το μάτι μπορεί να Τον δει, ούτε η δύναμη της σκέψης μπορεί να Τον συλλάβει
7. Είναι πάνω απ' όλα όσα μπορείς να φανταστείς
8. Είναι πιο κοντά σε σένα απ' ό,τι ο εαυτός σου

Ιδιότητες του Θεού σύμφωνα με το Αβέστα:

Σύμφωνα με το Αβέστα, το Γκάθας και το Γιάσνα δίδουν τα διάφορα χαρακτηριστικά του Αχούρα Μάζντα, όπως:

1. Δημιουργός

(Γιάσνα 31:7 & 11) (Γιάσνα 44:7) (Γιάσνα 50:11) (Γιάσνα 51:7)

2. Παντοδύναμος – ο Μέγιστος

(Γιάσνα 33:11) (Γιάσνα 45:6)

3. Αγαθοεργός – «Χουντάι»

(Γιάσνα 33:11) (Γιάσνα 48:3)

4. Γενναιόδωρος – «Σπέντα»

(Γιάσνα 43:4,5,7,9,11,13,15) (Γιάσνα 44:2) (Γιάσνα 45:5)
(Γιάσνα 46:9) (Γιάσνα 48:3)

Η έννοια του Θεού στον Ιουδαϊσμό

Ο Ιουδαϊσμός είναι μια από τις μεγαλύτερες Σημιτικές θρησκείες. Οι οπαδοί του είναι γνωστοί ως Ιουδαίοι και πιστεύουν στην προφητική αποστολή του Προφήτη Μωυσή (ειρήνη σ' αυτόν).

1. Το ακόλουθο εδάφιο από το Δευτερονόμιο περιέχει μια προτροπή από τον Μωυσή (ειρήνη σ' αυτόν):

«Άκου, Ισραήλ: Ο Κύριος ο Θεός μας είναι Ένας Κύριος!»

[Βίβλος, Δευτερονόμιο 6:4]

2. Σκεφτείτε τα παρακάτω εδάφια από το βιβλίο του Ησαΐα:

«Εγώ, εγώ είμαι ο Κύριος· και εκτός από μένα άλλος σωτήρας δεν υπάρχει.»

[Βίβλος, Ησαΐας 43:11]

3. «Εγώ είμαι ο Κύριος, και δεν υπάρχει άλλος· Θεός εκτός από μένα δεν υπάρχει· εγώ σε περιίζωσα, αν και δεν με γνώρισες.»

[Βίβλος, Ησαΐας 45:5]

4. «Θυμηθείτε τα προγενέστερα, τα εξαρχής· επειδή, εγώ είμαι ο Θεός, και δεν υπάρχει άλλος· εγώ είμαι ο Θεός, και κανένας δεν είναι όμοιος με μένα·»

[Βίβλος, Ησαΐας 46:9]

5. Ο Ιουδαϊσμός καταδικάζει την ειδωλολατρία στα ακόλουθα εδάφια:

«Μην έχεις άλλους θεούς εκτός από μένα. Μη κάνεις για τον εαυτό σου είδωλο μήτε ομοίωμα κάποιου, από όσα είναι στον ουρανό επάνω ή όσα είναι στη γη κάτω ή όσα είναι στα νερά κάτω από τη γη· μη τα προσκυνήσεις μήτε να τα λατρεύσεις· επειδή, εγώ ο Κύριος ο Θεός σου είμαι Θεός ζηλότυπος...»

[Βίβλος, Έξοδος 20:3-5]

6. Ένα παρόμοιο μήνυμα επαναλαμβάνεται στο Δευτερονόμιο:

«Μην έχεις άλλους θεούς, εκτός από μένα. Μη κάνεις για τον εαυτό σου είδωλο ούτε ομοίωμα κάποιου, από όσα είναι επάνω στον ουρανό ή όσα είναι κάτω στη γη ή όσα είναι μέσα στα νερά κάτω από τη γη· μη τα προσκυνήσεις ούτε

να τα λατρεύσεις· επειδή, εγώ ο Κύριος ο Θεός σου είμαι Θεός ζηλότυπος»

[Βίβλος, Δευτερονόμιο 5:7-9]

Η έννοια του Θεού στον Χριστιανισμό

Ο Χριστιανισμός είναι μια Σημιτική θρησκεία, που ισχυρίζεται ότι έχει σχεδόν δύο δισεκατομμύρια πιστούς ανά τον κόσμο. Ο Χριστιανισμός οφείλει το όνομά του στον Ιησού Χριστό (ειρήνη σ' αυτόν). Ο Ιησούς (ειρήνη σ' αυτόν) είναι, επίσης μια αξιοσεβαστή φυσιογνωμία στο Ισλάμ. Το Ισλάμ είναι η μόνη θρησκεία πλην του Χριστιανισμού που πιστεύει στον Ιησού (ειρήνη σ' αυτόν).

Πριν συζητήσουμε την έννοια του Θεού στο Χριστιανισμό ας εξετάσουμε τη θέση του Ιησού (ειρήνη σ' αυτόν) στο Ισλάμ:

1. Το Ισλάμ είναι η μόνη μη Χριστιανική πίστη που θεωρεί κλάδο της πίστες την πίστη στον Ιησού Χριστό. Ο Μουσουλμάνος δεν είναι Μουσουλμάνος αν δεν πιστεύει στον Ιησού.
2. Πιστεύουμε ότι είναι ένας από τους μεγαλύτερους Αγγελιαφόρους του Αλλάχ.

3. Πιστεύουμε ότι γεννήθηκε εκ θαύματος χωρίς ανδρική παρέμβαση, κάτι που πολλοί Χριστιανοί σήμερα δεν πιστεύουν.

4. Πιστεύουμε ότι έδωσε ζωή στους νεκρούς με την Άδεια του Αλλάχ.

5. Πιστεύουμε ότι θεράπευσε τους εκ γενετής τυφλούς και τους λεπρούς, με την Άδεια του Αλλάχ.

Μπορεί κανείς να ρωτήσει, αν και οι Χριστιανοί και οι Μουσουλμάνοι αγαπούν και σέβονται το Χριστό (ειρήνη σ' αυτόν), πού ακριβώς βρίσκεται η διαφορά απόψεων; Η κύρια διαφορά μεταξύ Ισλάμ και Χριστιανισμού είναι η επιμονή των Χριστιανών στην υποτιθέμενη θεία φύση του Χριστού. Μια μελέτη των Χριστιανικών γραφών μαρτυρά ότι ποτέ ο ίδιος ο Ιησούς (ειρήνη σ' αυτόν) δεν ισχυρίστηκε θεϊότητα. Μάλιστα, δεν υπάρχει ούτε μία κατηγορηματική ρήση στη Βίβλο όπου ο Ιησούς να λέει ο ίδιος: «Είμαι Θεός» ή «Λατρέψτε με». Στην πραγματικότητα, η Βίβλος περιέχει ρήσεις που αποδίδονται στον Ιησού, στις οποίες κήρυξε ακριβώς το αντίθετο. Σκεφτείτε τις παρακάτω φράσεις της Βίβλου, που αποδίδονται στον Ιησού (ειρήνη σ' αυτόν).

«Ο Πατέρας μου είναι σπουδαιότερος από εμένα.»

(Κατά Ιωάννην 14:28)

«Ο Πατέρας μου είναι σπουδαιότερος από όλους.»

(Κατά Ιωάννην 10:29)

«**Αλλά, αν εγώ βγάζω τα δαιμόνια διαμέσου τού Πνεύματος τού Θεού, έφτασε επομένως σε σας η βασιλεία του Θεού.**»

(Κατά Ματθαίον 12:28)

«**Αλλά, αν διαμέσου τού δαχτύλου τού Θεού βγάζω τα δαιμόνια, άρα έφτασε σε σας η βασιλεία τού Θεού.**»

(Κατά Λουκάν 11:20)

«**Δεν μπορώ εγώ να κάνω τίποτε από τον εαυτό μου. Καθώς ακούω, κρίνω· και η δική μου κρίση είναι δίκαιη· επειδή, δεν ζητάω το δικό μου θέλημα, αλλά το θέλημα του Πατέρα, που με απέστειλε.**»

(Κατά Ιωάννην 5:30)

Η αποστολή του Ιησού (ειρήνη σ' αυτόν) – Ήλθε για να εκπληρώσει το νόμο:

Ο Ιησούς (ειρήνη σ' αυτόν) ποτέ δεν ισχυρίστηκε θειότητα για τον εαυτό του. Ανακοίνωσε ξεκάθαρα τη φύση της αποστολής του. Ο Ιησούς (ειρήνη σ' αυτόν) εστάλη από το Θεό για να επιβεβαιώσει τον προηγούμενο Ιουδαϊκό νόμο. Αυτό είναι σαφές από τα ακόλουθα εδάφια του κατά Ματθαίον Ευαγγελίου:

«**Μη νομίζετε ότι ήρθα για να καταργήσω τον νόμο ή τους προφήτες· δεν ήρθα να καταργήσω, αλλά να εκπληρώσω.**

Επειδή, σας διαβεβαιώνω, μέχρις ότου παρέλθει ο ουρανός και η γη, ένα γιώτα ή μία κεραία δεν θα παρέλθει από τον νόμο, έως ότου όλα εκπληρωθούν. Όποιος, λοιπόν, αθετήσει μία από τούτες τις ελάχιστες εντολές, και διδάξει έτσι τους ανθρώπους, ελάχιστος θα ονομαστεί στη βασιλεία των ουρανών· όποιος, όμως, εκτελέσει και διδάξει, αυτός θα ονομαστεί μέγας στη βασιλεία των ουρανών. Επειδή, σας λέω ότι, αν η δικαιοσύνη σας δεν περισσεύσει περισσότερο από τη δικαιοσύνη των γραμματέων και των Φαρισαίων, δεν θα μπειτε μέσα στη βασιλεία των ουρανών.»

(Κατά Ματθαίον 5:17-20)

Ο Θεός έστειλε τον Ιησού:

Η Βίβλος αναφέρει την προφητική φύση της αποστολής του Ιησού (ειρήνη σ' αυτόν) στα παρακάτω εδάφια:

«...και ο λόγος που ακούτε δεν είναι δικός μου, μα του Πατέρα, που με έστειλε...»

(κατά Ιωάννην 14:24)

«Κι αυτή είναι η αιώνια ζωή, το να γνωρίζουν εσένα τον μόνον αληθινό Θεό, και εκείνον τον οποίον απέστειλες, τον Ιησού Χριστό.»

(Κατά Ιωαννην 17:3)

Ο Ιησούς ανέτρεψε και μια ακόμα πρόταση για τη θειότητά του. Σκεφτείτε το παρακάτω περιστατικό που αναφέρεται στη Βίβλο:

«Και ξάφνου, πλησιάζοντας κάποιος τού είπε: ‘Δάσκαλε αγαθέ, τι καλό να πράξω για να έχω αιώνια ζωή;’ Κι εκείνος τού είπε: ‘Τι με λες αγαθό; Δεν υπάρχει κανένας αγαθός, παρά μονάχα ένας, ο Θεός. Αλλά, αν θέλεις να μεις μέσα στη ζωή, φύλαξε τις εντολές.’»

(Κατά Ματθαίον 19:16-17)

Οι παραπάνω ρήσεις από τη Βίβλο ανατρέπουν το Χριστιανικό δόγμα της θειότητας του Ιησού και της σωτηρίας μέσω της θυσίας του Ιησού (ειρήνη σ’ αυτόν). Ο Ιησούς παροτρύνει προς την τήρηση των Εντολών ως μέσο επίτευξης της σωτηρίας.

Ο Ιησούς από τη Ναζαρέτ – Ένας άνδρας που ενέκρινε ο Θεός:

Η παρακάτω ρήση από τη Βίβλο υποστηρίζει την Ισλαμική πίστη ότι ο Ιησού (ειρήνη σ’ αυτόν) ήταν Προφήτης του Θεού.

«Ω, άνδρες του Ισραήλ, ακούστε τούτα τα λόγια: τον Ιησού τον Ναζωραίο, άνδρα που αποδείχθηκε σε σας από τον Θεό με θαύματα και σημεία, τα οποία ο Θεός έκανε ανάμεσά σας διαμέσου αυτού, όπως ξέρετε κι εσείς.»

(Πράξεις 2:22)

Η πρώτη Εντολή είναι ότι ο Θεός είναι Ένας:

Η Βίβλος δεν υποστηρίζει καθόλου την αντίληψη της Αγίας Τριάδας στην Χριστιανική πίστη. Ένας από τους γραφείς κάποτε ρώτησε τον Ιησού (ειρήνη σ' αυτόν) σχετικά με το ποια ήταν η πρώτη Εντολή απ' όλες, στον οποίον ο Ιησούς (ειρήνη σ' αυτόν) απλώς επανέλαβε αυτό που είχε πει ο Μωυσής (ειρήνη σ' αυτόν), δηλαδή:

«Άκουσε, ω, Ισραήλ, ο Κύριος, ο Θεός μας είναι Ένας Κύριος.»

(Κατά Μάρκον 12:29)

Η Έννοια του Θεού στο Ισλάμ

Το Ισλάμ είναι μια Σημιτική θρησκεία που έχει περισσότερους από 1,2 δισεκατομμύρια πιστούς σε όλο τον κόσμο. Το Ισλάμ σημαίνει «υποταγή στη βούληση του Αλλάχ». Οι Μουσουλμάνοι αποδέχονται το Κοράνιο ως το λόγο του Θεού που αποκαλύφθηκε στον Προφήτη Μωχάμμαντ (ειρήνη σ' αυτόν). Το Ισλάμ δηλώνει πως ο Αλλάχ έστειλε αγγελιαφόρους και προφήτες κατά τη διάρκεια των αιώνων με το μήνυμα της Μοναδικότητας του Θεού και της λογοδοσίας στη Μέλλουσα Ζωή. Το Ισλάμ, συνεπώς, καθιστά κολώνα της πίστης το να πιστέψουμε στους προηγούμενους προφήτες, ξεκινώντας με τον Αδάμ και συμπεριλαμβανομένων του Νώε, του Αβραάμ, του Ισμαήλ, του Ισαάκ, του Ιακώβου, του

Μωσλή, του Δαυίδ, του Ιωάννη, του Ιησού και πολλών άλλων (ειρήνη σε όλους).

Ο πιο Περιεκτικός Ορισμός του Θεού:

Ο πιο περιεκτικός ορισμός του Θεού στο Ισλάμ δίνεται στα τέσσερα εδάφια της Σούρα Ιχλάς, δηλαδή του 112^{ου} κεφαλαίου του Ιερού Κορανίου:

﴿ **Πες (ω, Μωχάμμαντ): Αυτός είναι ο Αλλάχ, ο Άχαντ (Ένας, Μοναδικός και Αδιαίρετος) ❁ Ο Αλλάχ Ασ-Σάμαντ (ο Αυτάρκης, που δεν έχει ανάγκη τίποτα από τα πλάσματά του, αλλά αυτά έχουν ανάγκη από Αυτόν, και Αυτός ούτε τρώει, ούτε πίνει, ούτε πεθαίνει) ❁ Δε γέννησε, ούτε γεννήθηκε ❁ Και κανένας δεν είναι ίσος ή συγκρίσιμος με Αυτόν.** ﴾

(Ιερό Κοράνιο 112:1-4)

Σούρα Αλ-Ιχλάς –η λυδία λίθος της θεολογίας:

Η Σούρα Ιχλάς (κεφάλαιο 112) του Ιερού Κορανίου είναι η λυδία λίθος της θεολογίας, Θεό+λογία (<λόγος), ή αλλιώς της μελέτης του Θεού. Για τους Μουσουλμάνους αυτός ο τετράστιχος ορισμός λειτουργεί ως η λυδία λίθος της μελέτης του Θεού. Οποιοσδήποτε ισχυρίζεται ότι είναι Θεός ή οι άνθρωποι υποτάσσονται ή πιστεύουν σε αυτόν ως Θεό, πρέπει πρώτα να υποβάλλεται σε αυτό το τεστ, δηλ. αν είναι αυτάρκης, αν έχει γεννηθεί κλπ. Εφόσον οι ιδιότητες του Αλλάχ που δίνονται σε αυτό το κεφάλαιο είναι μοναδικές, ψευτο-θεοί και υποκριτές της θειότητας μπορούν εύκολα να απορριφθούν χρησιμοποιώντας αυτά τα εδάφια.

Τι λέει το Ισλάμ σχετικά με τους «θεανθρώπους»;

Η Ινδία αποκαλείται συχνά γη των «θεανθρώπων». Αυτό οφείλεται στην αφθονία των αποκαλούμενων πνευματικών ηγετών στην Ινδία. Πολλοί από αυτούς τους «παπάδες» και τους «αγίους» έχουν μεγάλο αριθμό οπαδών σε πολλές χώρες. Το Ισλάμ απεχθάνεται τη θεοποίηση οποιουδήποτε ανθρώπου.

Για να κατανοήσουμε την Ισλαμική στάση απέναντι σε τέτοιους υποκριτές της θειότητας, ας αναλύσουμε έναν τέτοιο «θεάνθρωπο», τον Όσο Ρατζνίς. Ο Ρατζνίς ήταν ένας από τους πολλούς «πνευματικούς ηγέτες» που παράγονται στην Ινδία. Το Μάιο του 1981 πήγε στις Η.Π.Α. και ίδρυσε μία πόλη με το όνομα «Ρατζνισπουράμ». Ξεγελάστηκε, έπειτα, από τη Δύση και συνελήφθη τελικά και του ζητήθηκε να εγκαταλείψει τη χώρα. Επέστρεψε στην Ινδία και ξεκίνησε μια κοινότητα στο Pune, που είναι τώρα γνωστή ως κοινότητα «Όσο». Πέθανε το 1990. Οι οπαδοί του Όσο Ρατζνίς πιστεύουν πως είναι ο Παντοδύναμος Θεός. Κάποιος επισκέπτης στην «κοινότητα Όσο» στο Pune θα βρει την εξής επιτύμβια επιγραφή στην ταφόπλακα:

«Όσο –δεν γεννήθηκε ποτέ, δεν πέθανε ποτέ, επισκέφτηκε μόνο τον πλανήτη γη μεταξύ της 11^{ης} Δεκεμβρίου 1931 και της 19^{ης} Ιανουρίου 1990.»

Ξέχασαν να αναφέρουν πως δεν του χορηγήθηκε βίζα για 21 διαφορετικές χώρες του κόσμου. Οι οπαδοί του Ρατζνίς δεν θεωρούν προβληματική την επίσκεψη του «θεού» τους στη γη και την απαίτηση κάρτας βίζα για την είσοδό του σε κάποια χώρα!

Ας υποβάλλουμε τον υποψήφιο στη θειότητα, Μπαγκγουάν Ρατζνίς στο τεστ της Σούρα Ιχλάς, της λυδίας λίθου της θεολογίας:

i) Το πρώτο κριτήριο είναι, ❀ **Πες (ω, Μωχάμμαντ): Αυτός είναι ο Αλλάχ, ο Άχαντ (Ένας, Μοναδικός και Αδιαίρετος)** ❀

Είναι ο Ρατζνίς ένας και μοναδικός; Όχι! Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι σαν τον Ρατζνίς που ισχυρίζονται πως είναι θεοί. Ορισμένοι μαθητές του Ρατζνίς μπορεί βέβαια να θεωρούν πως ο Ρατζνίς είναι ένας και μοναδικός.

ii) Το δεύτερο κριτήριο είναι, ❀ **Ο Αλλάχ Ασ-Σάμαντ (ο Αυτάρκης, που δεν έχει ανάγκη τίποτα από τα πλάσματά του, αλλά αυτά έχουν ανάγκη από Αυτόν, και Αυτός ούτε τρώει, ούτε πίνει, ούτε πεθαίνει)** ❀

Ο Ρατζνίς δεν ήταν σίγουρα ούτε απόλυτος, ούτε αιώνιος εφόσον πέθανε το 1990. Γνωρίζουμε από τη βιογραφία του πως υπέφερε από διαβήτη, άσθμα και χρόνια οσφυαλγία. Ο Κυβερνήτης των Η.Π.Α. φέρεται να του έδωσε δηλητήριο στη φυλακή, όπως ισχυρίστηκε ο ίδιος. Φανταστείτε τον Παντοδύναμο Θεό να δηλητηριάζεται! Ο Ρατζνίς δεν ήταν ούτε απόλυτος, ούτε αιώνιος.

iii) Το τρίτο κριτήριο είναι ❀ **Δε γέννησε, ούτε γεννήθηκε.** ❀

Γνωρίζουμε πως ο Ρατζνίς γεννήθηκε στην Τζαμπαλπούρ της Ινδίας και είχε μητέρα και πατέρα, οι οποίοι αργότερα έγιναν μαθητές του.

Οι οπαδοί του Ρατζνίς δεν θεωρούν προβληματική την επίσκεψη του «θεού» τους στη γη και την απαίτηση κάρτας βίζα για την είσοδό του σε κάποια χώρα! Μπορεί να φανταστεί κανείς έναν «Θεό» να επισκέπτεται τη γη και να απαιτεί βίζα για να εισέλθει σε μία χώρα! Ο Αρχιεπίσκοπος Ελλάδας είπε

πως αν ο Ρατζνίς δεν είχε απελαστεί, θα είχαν κάψει το σπίτι του και αυτά των μαθητών του.

iiii) Η τέταρτη δοκιμασία που είναι η πιο αυστηρή, είναι πως **«Και κανένας δεν είναι ίσος ή συγκρίσιμος με Αυτόν.»** Από τη στιγμή που μπορείς να φανταστείς το «Θεό» ή να συγκρίνεις το «Θεό» με οτιδήποτε, τότε αυτός (ο υποψήφιος της θειότητας) δεν είναι Θεός. Είναι αδύνατο να σχηματίσει κανείς μια εικόνα στο μυαλό του για τον Έναν και Μοναδικό Θεό. Ξέρουμε πως ο Ρατζνίς ήταν ένας άνθρωπος με λευκή μακριά γενειάδα. Είχε δύο μάτια, 2 αυτιά, 1 μύτη, ένα στόμα. Φωτογραφίες και αφίσες του Ρατζνίς είναι διαθέσιμες σε αφθονία. Από τη στιγμή που μπορείς να φανταστείς τι είναι θεός, δεν είναι Θεός.

Πολλοί μπαίνουν στον πειρασμό να κάνουν ανθρωπομορφικές συγκρίσεις με τον τίτλο του Κυρίου Σύμπαντος, του ισχυρότερου άνδρα του κόσμου. Ποιο είναι το καταληκτικό σχόλιο για αυτό το μέρος της δοκιμασίας; Αυτή τη δοκιμασία δεν μπορεί να την περάσει κανείς παρά μόνο ο αληθινός Θεός.

Με ποιο όνομα αποκαλούμε το Θεό;

Οι Μουσουλμάνοι προτιμούν να τον αποκαλούν Αλλάχ, αντί της ελληνικής λέξης «Θεός». Η Αραβική λέξη, «Αλλάχ» είναι αγνή και μοναδική, σε αντίθεση με την ελληνική λέξη «Θεός» με την οποία μπορεί κανείς να παίζει. Αν προσθέσουμε την κατάληξη –οι, γίνεται «Θεοί», που είναι ο πληθυντικός του Θεός. Ο Αλλάχ είναι ένας και μοναδικός, δεν υπάρχει πληθυντικός του Αλλάχ. Αν προσθέσουμε την κατάληξη –α, γίνεται «Θεά», που σημαίνει το θηλυκό Θεό. Δεν υπάρχει αρσενικός Αλλάχ ή θηλυκός Αλλάχ. Ο Αλλάχ δεν έχει γένος. Αν προσθέσουμε πριν τη λέξη Θεός τη λέξη ψευδός, θα γίνει

ψευδο-Θεός, δηλ. ψεύτικος-Θεός, αλλά δεν υπάρχει ψευδό ή ψεύτικος Αλλάχ. Αλλάχ είναι μοναδική λέξη που δεν συνθέτει καμία νοητική εικόνα, ούτε μπορεί να παίξει κανείς με αυτήν τη λέξη. Συνεπώς, οι Μουσουλμάνοι προτιμούν να λένε «Αλλάχ», αλλά καμιά φορά μιλώντας σε μη Μουσουλμάνους μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη μη αρμόζουσα λέξη Θεός αντί του Αλλάχ. Εφόσον το κοινό στο οποίο στοχεύει αυτό το βιβλίο ποικίλει στη φύση, καθώς αποτελείται και από Μουσουλμάνους και από μη Μουσουλμάνους, έχω χρησιμοποιήσει τη λέξη Θεός αντί του Αλλάχ σε διάφορα σημεία αυτού του άρθρου.

Ο Θεός δεν γίνεται άνθρωπος:

Ορισμένοι άνθρωποι ισχυρίζονται πως ο Θεός μπορεί να κάνει τα πάντα, άρα γιατί να μην μπορεί να πάρει ανθρώπινη μορφή; Αν ο Θεός το επιθυμεί μπορεί να γίνει άνθρωπος. Αλλά τότε δεν παραμένει πια Θεός, καθώς οι ιδιότητες του Θεού και των ανθρώπων είναι από πολλές πλευρές εντελώς ασύμβατες. Οι ακόλουθες παράγραφοι θα δείξουν πόσο παράλογη είναι η ιδέα ο Θεός να γίνεται άνθρωπος.

Ο Θεός είναι αθάνατος και οι άνθρωποι θνητοί. Δεν μπορείς να έχεις έναν θεάνθρωπο, δηλαδή ένα αθάνατο ον και ταυτόχρονα στην ίδια οντότητα. Δεν έχει κανένα νόημα. Ο Θεός δεν έχει αρχή, ενώ ο άνθρωπος έχει αρχή. Δεν μπορείς να έχεις κάποιον που δεν έχει αρχή και ταυτόχρονα να έχει αρχή. Κάθε άνθρωπος έχει ένα τέλος. Δεν μπορείς να έχεις ένα ον που να μην έχει τέλος αλλά να έχει παράλληλα τέλος. Δεν έχει νόημα.

Ο Παντοδύναμος Θεός δεν χρειάζεται να φάει ενώ οι άνθρωποι απαιτούν τροφή ώστε να διατηρηθούν στη ζωή.

« **Και Αυτός είναι που παρέχει τροφή, ενώ δεν Τον τρέφει κανείς** (δηλ. δεν υπάρχει κανείς που να Του παρέχει τίποτε ενώ Αυτός είναι ο Πάροχος για όλους). »

(Ιερό Κοράνιο 6:14)

Ο θεός δε χρειάζεται ξεκούραση και ύπνο ενώ οι άνθρωποι δεν μπορούν να συνεχίζουν αόριστα χωρίς ξεκούραση.

« **Αλλάχ! Δεν υπάρχει Θεός εκτός από Αυτόν – ο Αλ-Χάι (Ζωντανός), ο Αλ-Καϊούμ (Αυθύπαρκτος, Υποστηρικτής όλων). Δε μπορεί να τον καταβάλει ούτε ένας υπνάκος (ούτε για ένα δευτερόλεπτο), ούτε ύπνος. Σ' Αυτόν ανήκει ό,τι βρίσκεται στους ουραμούς και ό,τι βρίσκεται στη γη.** »

(Ιερό Κοράνιο 2:255)

Η λατρεία ενός άλλου ανθρώπου είναι άχρηστη:

Αν η ιδέα να γίνει ο Θεός άνθρωπος είναι απαράδεκτη, πρέπει επίσης να συμφωνήσουμε πως δεν έχει κατά συνέπεια νόημα να λατρεύουμε κάποιον άλλο άνθρωπο. Αν ο Θεός λάβει ανθρώπινη μορφή, παύει να είναι Θεός και κατέχει όλες τις ιδιότητες ενός ανθρώπου. Για παράδειγμα, αν ένας ιδιοφυής καθηγητής είχε κάποιο ατύχημα και πάσχει από ανεπανόρθωτη απώλεια μνήμης, θα ήταν ανόητο εκ μέρους των μαθητών του να συνεχίσουν να παρακολουθούν μαθήματα από εκείνον γι' αυτό το θέμα.

Επιπλέον, αν ο Θεός λάβει ανθρώπινη μορφή, ο ίδιος άνθρωπος δεν μπορεί αργότερα να γίνει Θεός, εφόσον οι άνθρωποι, εξ' ορισμού, δεν έχουν τη δύναμη να γίνουν Θεοί. Η λατρεία του Θεού σε ανθρώπινη μορφή αποτελεί συνεπώς

σφάλμα της λογικής και πρέπει να θεωρείται απεχθές σε κάθε μορφή της.

Αυτός είναι και ο λόγος που το Ιερό Κοράνιο κατακρίνει όλες τις μορφές ανθρωπομορφισμού. Το ένδοξο Κοράνιο λέει στο ακόλουθο εδάφιο:

« **Δεν υπάρχει τίποτα σαν Αυτόν** »

(Ιερό Κοράνιο 42:11)

Ο Θεός δεν τελεί μη θεϊκές πράξεις:

Οι ιδιότητες του Παντοδύναμου Θεού αποκλείουν κάθε κακό εφόσον ο Θεός είναι η πηγή της δικαιοσύνης, του ελέους και της αλήθειας. Ο Θεός δεν μπορεί ποτέ να θεωρηθεί ότι διέπραξε μια μη θεϊκή πράξη. Συνεπώς δεν μπορούμε να φανταστούμε το Θεό να ψεύδεται, να διαπράττει αδικία ή σφάλμα, να ξεχνά πράγματα, και τόσα άλλα ανθρώπινα ατοπήματα. Ο Θεός δεν θα κάνει ποτέ αδικία, γιατί η αδικία είναι μη θεϊκή πράξη.

Το Ιερό Κοράνιο λέει:

« **Στ' αλήθεια, ο Αλλάχ δεν αδικεί κανέναν ούτε στο βάρος ενός ατόμου.** »

(Ιερό Κοράνιο 4:40)

Ο Θεός δεν ξεχνά, ούτε κάνει λάθη:

Ο Θεός δεν θα ξεχάσει τίποτα, καθώς το να ξεχάσει αποτελεί μη θεϊκή πράξη και αποτελεί ανθρώπινο περιορισμό και

έλλειψη. Παρομοίως, ο Θεός δεν θα κάνει κάποιο λάθος, καθώς η διάπραξη λάθους αποτελεί μη θεϊκή πράξη.

« **...ο Κύριός μου δεν παραστρατεί ποτέ (στα έργα και στις κρίσεις Του), ούτε ξεχνά.** »

(Ιερό Κοράνιο 20:52)

Ο Θεός τελεί θεϊκές πράξεις:

Είναι Ικανός για τα πάντα: Η ισλαμική έννοια του Θεού είναι πως ο Θεός έχει εξουσία πάνω στα πάντα. Το Ιερό Κοράνιο σε διάφορα σημεία λέει:

« **Ο Αλλάχ είναι Ικανός για τα πάντα.** »

[Ιερό Κοράνιο 2:106]

[Ιερό Κοράνιο 2:109]

[Ιερό Κοράνιο 2:284]

[Ιερό Κοράνιο 3:29]

[Ιερό Κοράνιο 16:77]

[Ιερό Κοράνιο 35:1]

Επιπλέον, το Ιερό Κοράνιο λέει:

« **Αυτός που κάνει ό,τι θέλει (και δεν υπάρχει τίποτε που μπορεί να εμποδίσει τη θέλησή Του).** »

[Ιερό Κοράνιο 85:16]

Πρέπει να έχουμε υπόψη πως ο Αλλάχ κάνει μόνο θεϊκές πράξεις και όχι μη θεϊκές.

Πολλές θρησκείες κάποια στιγμή πιστεύουν, άμεσα ή έμμεσα στη φιλοσοφία του ανθρωπομορφισμού, δηλαδή ότι ο Θεός λαμβάνει ανθρώπινη μορφή. Η διαμάχη τους είναι πως ο Παντοδύναμος Θεός είναι τόσο αγνός και άγιος που δεν γνωρίζει τις δυσκολίες, τις ελλείψεις και τα συναισθήματα των ανθρώπων. Προκειμένου να θέσει τους κανόνες για τους ανθρώπους, ήρθε στη γη με τη μορφή ανθρώπου. Αυτή η απατηλή λογική ξεγέλασε αμέτρητα εκατομμύρια ανθρώπων κατά τη διάρκεια των αιώνων. Ας αναλύσουμε τώρα αυτό το επιχείρημα και ας δούμε αν στέκει λογικά.

Ο Δημιουργός ετοιμάζει το εγχειρίδιο με τις οδηγίες:

Ο Αλλάχ προίκισε τους ανθρώπους με λογική και ευφυΐα. Ανακαλύπτουμε και κατασκευάζουμε συσκευές για συγκεκριμένους σκοπούς. Τα κασετόφωνα για παράδειγμα κατασκευάζονται σε μεγάλο αριθμό. Δεν υπονοήθηκε ποτέ πως προκειμένου να κατανοήσει τι είναι καλό για το κασετόφωνο, ο κατασκευαστής πρέπει να γίνει ο ίδιος κασετόφωνο. Υποθέτει απλά κανείς πως ο κατασκευαστής θα δημοσιεύσει ένα εγχειρίδιο με οδηγίες, εφόσον έχει απόλυτη γνώση του προϊόντος του. Εν συντομία το εγχειρίδιο οδηγιών μας δίνει τα πρέπει και τα δεν πρέπει σε ό,τι αφορά το μηχανήμα.

Αν φανταστείτε τον άνθρωπο ως μηχανήμα, πρόκειται πραγματικά για ένα περίπλοκο δημιούργημα του Αλλάχ. Ο Κύριος και Δημιουργός μας Αλλάχ δεν χρειάζεται να έρθει με ανθρώπινη μορφή προκειμένου να μάθει τι είναι καλό ή κακό για τον άνθρωπο. Πρέπει απλά να αποκαλύψει το εγχειρίδιο

οδηγιών στην ανθρωπότητα. Το Ιερό Κοράνιο είναι ακριβώς αυτό το εγχειρίδιο οδηγιών για τους ανθρώπους.

Επιπλέον, ο Αλλάχ θα καλέσει αυτό Του το δημιούργημα να λογοδοτήσει την Ημέρα της Κρίσης. Είναι συνεπώς λογικό ο Δημιουργός να μας πληροφορήσει για τα πρέπει και τα δεν πρέπει της ζωής.

Ο Αλλάχ επιλέγει Αγγελιαφόρους:

Ο Αλλάχ δεν χρειάζεται να κατέλθει στη γη προσωπικά ώστε να γράψει το εγχειρίδιο με τις οδηγίες. Κατά το πέρασμα των αιώνων ο Αλλάχ έχει επιλέξει ανθρώπους σε κάθε έθνος να παραδώσουν το Θείο μήνυμα. Τέτοιοι εκλεκτοί άνδρες αποκαλούνται Αγγελιαφόροι και Προφήτες του Θεού.

Ορισμένοι άνθρωποι είναι «τυφλοί» και «κωφοί»:

Παρά το παράλογο της φιλοσοφίας του ανθρωπομορφισμού, οπαδοί πολλών θρησκειών πιστεύουν σ' αυτήν και την κηρύττουν σε άλλους. Δεν αποτελεί προσβολή για την ανθρώπινη διάνοια και για τον Δημιουργό που μας έδωσε αυτήν την διάνοια; Αυτοί οι άνθρωποι είναι πραγματικά «κωφοί» και «τυφλοί» παρά τη δυνατότητα της ακοής και της όρασης που τους χάρισε ο Αλλάχ. Το Ιερό Κοράνιο λέει:

« **Κωφοί, βουβοί και τυφλοί (στην πίστη), δεν θα επιστρέψουν (στον ίδιο δρόμο).** »

(Ιερό Κοράνιο 2:18)

Η Βίβλος δίνει ένα παρόμοιο μήνυμα στο Κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο:

«Γι' αυτό τους μιλάω με παραβολές. Για να μην βλέπουν ενώ βλέπουν, κι ενώ ακούν να μην ακούν ούτε να καταλαβαίνουν, μήπως έτσι κάποτε μετανοήσουν.»

[Κατά Ματθαίον 13:13]

Όμοιο είναι και το μήνυμα που μας δίνουν οι Ινδουιστικές Γραφές στο Ριγκ Βεδ:

«Μπορεί να υπάρχει κάποιος που βλέπει τις λέξεις και όμως πράγματι δεν τις βλέπει. Μπορεί να υπάρχει κάποιος άλλος που να ακούει αυτές τις λέξεις, μα πράγματι δεν τις ακούει.» *[Ριγκ Βεδ 10:71:4]*

Όλες αυτές οι Γραφές λένε στον αναγνώστη τους πως παρόλο που τα πράγματα γίνονται τόσο ξεκάθαρα, εκείνοι ωστόσο απομακρύνονται από την αλήθεια.

Ιδιότητες του Θεού:

Στον Αλλάχ ανήκουν τα πιο όμορφα ονόματα:

Το Ιερό Κοράνιο λέει:

﴿ **Πες (ω, Μωχάμμαντ, στους άπιστους της Μέκκα που σε επέκριναν λόγω του ότι επικαλέστηκες τον Αλλάχ με το Όνομα Αρ-Ραχμάν): «Επικαλεστείτε Τον, Αλλάχ, ή επικαλεστείτε Τον, Αρ-Ραχμάν (Παντελεήμονα). Με όποιο Όνομα (από τα όμορφα Ονόματά Του) Τον επικαλεστείτε είναι το ίδιο (επειδή επικαλείστε τον Ίδιο Θεό και), επειδή σ' Αυτόν ανήκουν τα πιο Όμορφα Ονόματα.»** ﴾

(Ιερό Κοράνιο 17:110)

Ένα παρόμοιο μήνυμα που αφορά τα όμορφα ονόματα του Αλλάχ επαναλαμβάνεται στο Ιερό Κοράνιο στα:

Σούρα Αλ-’Α’ράφ (7:180), Σούρα Τα-χά (20:8) και Σούρα Αλ-Χασρ (59:23-24)

Το Κοράνιο δεν δίνει λιγότερες από 99 διαφορετικές ιδιότητες στον Παντοδύναμο Θεό. Το Κοράνιο αναφέρεται στον Αλλάχ ως Αρ-Ραχμάν (Παντελεήμονας), Αρ-Ραχίμ (Πολυεύσπλαχνος) και Αλ-Χακίμ (Πάνσοφος) μεταξύ άλλων πολλών ονομάτων.

Κάθε ιδιότητα του Θεού είναι μοναδική και κατέχεται από Εκείνον μόνο:

Ο Θεός, όχι μόνο κατέχει μοναδικές ιδιότητες, αλλά επίσης κάθε ιδιότητα του Παντοδύναμου Θεού αρκεί για να τον αναγνωρίσουμε. Πρέπει να αναλύσω αυτό το επιχείρημα λεπτομερώς. Έστω παίρνουμε το παράδειγμα μιας διάσημης προσωπικότητας, ας πούμε τον αστροναύτη Neil Armstrong.

Αν κανείς πει πως ο Neil Armstrong είναι Αμερικανός, η ιδιότητα του να είναι Αμερικανός που κατέχεται από τον Neil Armstrong είναι σωστή μα δεν αρκεί ώστε να τον αναγνωρίσουμε. Ομοίως, ο Neil Armstrong είναι ένας αστροναύτης. Η ιδιότητα του να είναι αστροναύτης δεν ανήκει μόνο στον Neil Armstrong. Προκειμένου να αναγνωρίζουμε μεμονωμένα το άτομο, πρέπει να βρούμε κάποια μοναδική ιδιότητα. Για παράδειγμα, ο Neil Armstrong ήταν ο πρώτος άνθρωπος που πάτησε το πόδι του στο φεγγάρι. Όταν, λοιπόν, ρωτήσει κάποιος ποιος ήταν ο πρώτος άνθρωπος που πάτησε

το πόδι του στο φεγγάρι, η απάντηση είναι μόνο μία, δηλαδή ο Neil Armstrong. Ομοίως, η ιδιότητα του Παντοδύναμου Θεού πρέπει να είναι μοναδική, για παράδειγμα Δημιουργός του Σύμπαντος. Αν πω δημιουργός του κτιρίου, μπορεί να είναι δυνατόν και αληθές μα δεν είναι μοναδικό. Χιλιάδες άνθρωποι μπορούν να κατασκευάσουν ένα κτίριο, κι έτσι δεν θα υπήρχε διαφορά μεταξύ των ανθρώπων και του Θεού. Όμως κάθε ιδιότητα του Αλλάχ δεν οδηγεί σε κανέναν παρά μόνο στον Αλλάχ.

Για παράδειγμα:

«Αρ-Ραχείμ», ο Πολυεύσπλαγχνος

«Αρ-Ραχμάν», ο Παντελεήμωνας

«Αλ-Χακείμ», ο Πάνσοφος

Όταν, λοιπόν, ρωτήσει κανείς ποιος είναι ο «Αρ-Ραχείμ», ο Πολυεύσπλαγχνος, μπορεί να υπάρξει μία μόνο απάντηση, δηλαδή ο Παντοδύναμος Αλλάχ.

Η μία ιδιότητα του Θεού δεν πρέπει να αντιβαίνει στις υπόλοιπες:

Για να συνεχίσουμε με το προηγούμενο παράδειγμα, αν κάποιος πει πως ο Neil Armstrong είναι ένας Αμερικανός αστροναύτης που έχει ύψος μόνο 1.20 μ., η ιδιότητα «Αμερικανός αστροναύτης» είναι σωστή αλλά το σχετιζόμενο χαρακτηριστικό «ύψος μόνο 1.20 μ.» είναι ψέμα. Ομοίως, αν κάποιος πει πως ο Θεός είναι ο Δημιουργός του Σύμπαντος, με ένα κεφάλι, δύο χέρια, δύο πόδια κλπ., η ιδιότητα

«Δημιουργός του Σύμπαντος» είναι σωστή, μα το σχετιζόμενο χαρακτηριστικό «σε μορφή ανθρώπου» είναι λάθος και ψέμα.

Όλες οι ιδιότητες πρέπει να δείχνουν στον ένα και αυτό Θεό:

Εφόσον υπάρχει Ένας Μόνο Θεός όλες οι ιδιότητες πρέπει να δείχνουν στον Ένα και αυτό Θεό. Το να πούμε πως ο Neil Armstrong ήταν ένας Αμερικανός αστροναύτης που πάτησε πρώτος το πόδι του στο φεγγάρι, αλλά ο δεύτερος τέτοιος ήταν ο Edwin Aldrin είναι λάθος. Και οι δύο έχουν Μοναδικές Ιδιότητες. Ομοίως, το να πούμε πως ο Δημιουργός είναι Ένας Θεός, και ο Πάροχος είναι άλλος Θεός είναι παράλογο, καθώς υπάρχει μόνο Ένας Θεός με όλες αυτές τις ιδιότητες συνδυασμένες.

Μοναδικότητα του Θεού:

Ορισμένοι πολυθεϊστές επιχειρηματολογούν λέγοντας πως η ύπαρξη περισσότερων από έναν Θεό δεν είναι παράλογη. Ας τους δείξουμε λοιπόν πως αν υπήρχαν περισσότεροι από έναν θεοί θα λογομαχούσαν μεταξύ τους, με τον καθένα από αυτούς να προσπαθεί να επιβάλει το θέλημά του σε βάρος του θελήματος των άλλων θεών. Αυτό είναι φανερό στη μυθολογία των πολυθεϊστικών και πανθεϊστικών θρησκειών. Αν ένας «θεός» ηττηθεί ή δεν είναι σε θέση να νικήσει τους άλλους, σίγουρα δεν είναι ο ένας αληθινός Θεός. Επίσης, δημοφιλής στις πολυθεϊστικές θρησκείες είναι η ιδέα πολλών θεών με τον καθένα να έχει διαφορετικές αρμοδιότητες. Καθένας θα ήταν υπεύθυνος για ένα μέρος της ύπαρξης του ανθρώπου, για

παράδειγμα θεός του Ήλιου, θεός της Βροχής, κλπ. Αυτό υποδεικνύει πως ένας θεός δεν μπορεί να φέρει σε πέρας ορισμένες πράξεις και επιπλέον αγνοεί τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των άλλων θεών. Δεν μπορεί όμως να υπάρχει ένας αδαής και ανίκανος θεός. Αν υπήρχαν περισσότεροι από έναν θεοί, αυτό σίγουρα θα οδηγούσε σε σύγχυση, αταξία, χάος και καταστροφή του Σύμπαντος. Αλλά το σύμπαν βρίσκεται σε απόλυτη αρμονία.

Το Ιερό Κοράνιο λέει:

«**Ή μήπως έθεσαν (για λατρεία) θεούς από τη γη, οι οποίοι μπορούν να αναστήσουν τους νεκρούς; ❁ Αν υπήρχαν εκεί (στους ουρανοί και στη γη) άλλοι θεοί εκτός του Αλλάχ (για να διευθετούν τις υποθέσεις και το σύστημά τους), και οι δυο θα είχαν χαθεί (το σύστημά τους θα είχε καταρρεύσει). Δόξα στον Αλλάχ, ο Κύριος του Θρόνου, είναι πολύ Ανώτερος απ' ό,τι Του αποδίδουν (ψευδώς από ατέλειες).**»

(Ιερό Κοράνιο 21:22)

Αν υπήρχαν περισσότεροι από έναν θεοί, θα είχαν πάρει πίσω όσα δημιούργησαν. Το Ιερό Κοράνιο λέει:

«**Ο Αλλάχ δεν απέκτησε κανέναν υιό, ούτε υπήρξε ποτέ μαζί Του κανένας άλλος θεός. (Αν υπήρχε) τότε ο κάθε θεός από αυτούς θα έπαιρνε ό,τι είχε δημιουργήσει, και ο κάθε θεός θα επεδίωκε να υπερισχύσει έναντι του άλλου. Δόξα**

στον Αλλάχ, είναι πολύ Ανώτερος απ' ό,τι Του αποδίδουν (ψευδώς από ατέλειες). »

(Ιερό Κοράνιο 23:91)

Συνεπώς, η ύπαρξη ενός Αληθινού, Υψίστου Παντοδύναμου Θεού είναι η μόνη λογική έννοια του Θεού.

Υπάρχουν μερικές θρησκείες, όπως ο Βουδισμός και ο Κομφουκιανισμός που είναι αγνωστικιστικές θρησκείες. Δεν σχολιάζουν το Θεό. Δεν επιβεβαιώνουν, ούτε αρνούνται την ύπαρξη του Θεού. Υπάρχουν άλλες θρησκείες, όπως ο Ζαϊνισμός, που είναι αθεϊστικές θρησκείες και που δεν πιστεύουν στην ύπαρξη του Θεού.

(In σαα' Αλλάχ θα δημοσιεύσω ένα βιβλίο «Είναι το Κοράνιο ο Λόγος του Θεού;», το οποίο μπορεί να αποδείξει την ύπαρξη του Αλλάχ σε ένα άθεο ή αγνωστικιστή, χρησιμοποιώντας τη λογική και την επιστήμη με βάση το Ιερό Κοράνιο.)

Όλες οι θρησκείες πιστεύουν απόλυτα στο μονοθεϊσμό:

Όλες οι μεγάλες θρησκείες που πιστεύουν απόλυτα στην ύπαρξη του Θεού, σε ένα υψηλότερο επίπεδο, πιστεύουν σε ένα ύψιστο Θεό. Όλες οι θρησκευτικές γραφές μιλούν στην πραγματικότητα για το μονοθεϊσμό, δηλαδή την πίστη σε Έναν μόνο Αληθινό Θεό.

Οι άνθρωποι αλλοιώνουν τις γραφές προς όφελός τους:

Με το πέρασμα του χρόνου, οι περισσότερες από τις θρησκευτικές γραφές έχουν διαστρεβλωθεί και αλλοιωθεί από τους ανθρώπους προς δικό τους όφελος. Το δόγμα πολλών θρησκειών έχει, συνεπώς, διαστρεβλωθεί από το μονοθεϊσμό στον πανθεϊσμό ή τον πολυθεϊσμό. Το Ιερό Κοράνιο λέει:

«**Αλίμονο, λοιπόν, σ' αυτούς που γράφουν το «Βίβλιο» με τα ίδια τους τα χέρια, και έπειτα λένε: «Αυτό είναι από τον Αλλάχ», ώστε να το ανταλλάξουν για μικρό τίμημα. Αλίμονο σ' αυτούς γι' αυτό που έγραψαν τα χέρια τους, και αλίμονο σ' αυτούς γι' αυτό που κερδίζουν.**»

(Ιερό Κοράνιο 2:79)

ΤΑΟΥΧΙΝΤ (Μονοθεϊσμός):

Ορισμός και Κατηγορίες:

Το Ισλάμ πιστεύει στο «Ταουχίντ» που δεν είναι απλά ο μονοθεϊσμός, η πίστη δηλαδή στον Ένα και Μοναδικό Θεό, αλλά πολλά περισσότερα. Ταουχίντ κυριολεκτικά σημαίνει «μονοθεϊσμός», και περιέχει τρεις κατηγορίες.

(i) Ταουχίντ Αρ-Ρουμπουμίγια

(ii) Ταουχίντ Αλ-'Ασμά' ουα Ασ-Σιφάτ

(iii) Ταουχίντ Αλ-΄Ιμπάντα

α. Ταουχίντ Αρ-Ρουμπουμπίγια (Ο περιορισμός της Κυριότητας προς Τον Αλλάχ και μόνο)

Η πρώτη κατηγορία είναι «Ταουχίντ Αρ-Ρουμπουμπίγια». Το «Ρουμπουμπίγια» προέρχεται από τη ρίζα του ρήματος «Ραμπ» που σημαίνει Κύριος, Συντηρητής και Πάροχος.

Συνεπώς, «Ταουχίντ Αρ-Ρουμπουμπίγια» σημαίνει διατήρηση της ενότητας της Κυριότητας. Αυτή η κατηγορία βασίζεται στη θεμελιώδη έννοια πως ο Αλλάχ μόνο έφερε όλα τα πράγματα στη δημιουργία όταν δεν υπήρχε τίποτα. Δημιούργησε όλα όσα υπάρχουν, από το τίποτα. Αυτός μόνο είναι ο μόνος Δημιουργός, Πάροχος και Διατηρητής ολόκληρου του σύμπαντος και όλων όσων βρίσκονται ανάμεσά τους, χωρίς καμία ανάγκη από αυτό ή για αυτό (το σύμπαν).

β. Ταουχίντ Αλ-΄Ασμά΄ οια Ασ-Σιφάτ (Ο περιορισμός των ονομάτων του Αλλάχ και των ιδιοτήτων Του προς Αυτόν και μόνο):

Η δεύτερη κατηγορία είναι «Ταουχίντ Αλ-΄Ασμά΄ οια Ασ-Σιφάτ» που σημαίνει πίστη στη μοναδικότητα των ονομάτων του Αλλάχ και των ιδιοτήτων Του. Αυτή η κατηγορία περιέχει πέντε υποκατηγορίες:

(i) Αναφορά στον Αλλάχ θα πρέπει να γίνεται όπως περιγράφεται από Εκείνον και τους Προφήτες Του:

Αναφορά στον Αλλάχ θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τον τρόπο με τον οποίο τον έχουν περιγράψει ο Ίδιος και οι προφήτες Του, χωρίς εξήγηση των ονομάτων και των ιδιοτήτων Του δίνοντάς τους διαφορετική σημασία από την προφανή τους.

(ii) Αναφορά στον Αλλάχ πρέπει να γίνεται όπως αναφερόταν ο Ίδιος στον εαυτό Του.

Θα πρέπει να δίνεται αναφορά στον Αλλάχ χωρίς να Του δίνονται νέα ονόματα και ιδιότητες. Για παράδειγμα, ο Αλλάχ δεν μπορεί να λάβει το όνομα Αλ-Γάντιμπ (ο Οργισμένος), παρά το γεγονός πως έχει πει ότι θυμώνει, καθώς ούτε ο Αλλάχ, ούτε ο Αγγελιαφόρος Του έχουν χρησιμοποιήσει αυτό το όνομα.

(iii) Πρέπει να γίνεται αναφορά στον Αλλάχ χωρίς να Του αποδίδονται οι ιδιότητες της δημιουργίας Του.

Σε μια αναφορά μας στον Αλλάχ, πρέπει αυστηρά να απέχουμε από το να του αποδίδουμε τις ιδιότητες όσων δημιούργησε. Για παράδειγμα, στη Βίβλο, ο Θεός παρουσιάζεται να μετανοεί για τις κακές του σκέψεις με τον ίδιο τρόπο που το κάνουν και οι άνθρωποι όταν συνειδητοποιούν τα σφάλματά τους. Αυτό αντιβαίνει εντελώς στην αρχή του Ταουχίντ. Ο Θεός δεν μετανοεί και δεν διαπράττει λάθη ή σφάλματα.

Η βασική αρχή που αφορά τις ιδιότητες του Αλλάχ δίνεται στο Ιερό Κοράνιο στη Σούρα Ασ-Σούρα:

« Δεν υπάρχει τίποτα σαν Αυτόν, και Είναι ο Αλ-Σαμεί (Ακούει τα Πάντα), Αλ-Μπασείρ (Βλέπει τα πάντα). »

(Ιερό Κοράνιο 42:11)

Παρόλο που η ακοή και η όραση είναι ανθρώπινες ιδιότητες, όταν αποδίδονται στο Θεό δεν υπάρχει σύγκριση στην τελειότητα τους, σε αντίθεση με όταν σχετίζονται με ανθρώπους οι οποίοι απαιτούν αυτιά, μάτια, κλπ. και οι οποίοι είναι περιορισμένοι στην όραση και στην ακοή τους.

(iv) Οι άνθρωποι δεν πρέπει να λαμβάνουν καμία από τις ιδιότητες του Θεού:

Η αναφορά σε κάποιον άνθρωπο με τις ιδιότητες του Θεού αντιβαίνει, επίσης, στην αρχή του Ταουχίντ. Για παράδειγμα, η αναφορά σε έναν άνθρωπο σαν κάποιον που δεν έχει ούτε αρχή, ούτε τέλος (αιώνιος).

(v) Το όνομα του Αλλάχ δεν μπορεί να δίνεται στα δημιουργήματά του: Μερικά θεία ονόματα στην αόριστη μορφή τους, όπως το «Ρα'ούφ» ή «Ραχέιμ» είναι επιτρεπτά ονόματα για τους ανθρώπους, καθώς ο Αλλάχ τα έχει χρησιμοποιήσει για τους Προφήτες. Αλλά το «Αρ-Ρα'ούφ» (ο Πολυεπιεικής) και ο «Αρ-Ραχέιμ» (ο Πολυεύσπλαχνος) μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο με το πρόθεμα «'Αμπντ» που σημαίνει «δούλος του...» ή «υπηρέτης του...», δηλαδή «'Αμπντ Αρ-Ρα'ούφ» ή «'Αμπντ Αρ-Ραχέιμ».

γ. Ταουχίντ Αλ-΄Ιμπάντα (Ο περιορισμός της λατρείας προς Αυτόν και μόνο):

(i) Ορισμός και σημασία της «΄Ιμπάντα»

«Ταουχίντ Αλ-΄Ιμπάντα» σημαίνει να κατευθύνει την λατρεία του προς Αυτόν και μόνο. Το ΄Ιμπάντα προέρχεται από την αραβική λέξη «΄Αμπντ» που σημαίνει δούλος ή υπηρέτης. Συνεπώς, ΄Ιμπάντα σημαίνει υποτέλεια και λατρεία. Η Σαλά (προσευχή) είναι μία από τις υψηλότερες μορφές ΄Ιμπάντα, δηλαδή λατρείας, αλλά δεν είναι η μοναδική μορφή. Οι άνθρωποι παρερμηνεύουν και θεωρούν πως λατρεία του Παντοδύναμου Αλλάχ σημαίνει μόνο τελετουργικές προσευχές, αλλά η έννοια της λατρείας στο Ισλάμ περιλαμβάνει απόλυτη υπακοή, υποταγή και υποτέλεια. Η τήρηση των εντολών του Θεού και η αποχή από τα πράγματα που έχει απαγορεύσει είναι ΄Ιμπάντα (λατρεία) και αυτή η λατρεία ανήκει μόνο στον Αλλάχ και σε κανέναν άλλο.

(ii) Όλες οι τρεις κατηγορίες πρέπει να ακολουθούνται ταυτόχρονα.

Η πίστη στις δύο πρώτες κατηγορίες Ταουχίντ χωρίς την εφαρμογή του Ταουχίντ Αλ-΄Ιμπάντα είναι άχρηστη. Το Κοράνιο δίνει το παράδειγμα των «Μουσρικεΐν» (ειδωλολατρών) της εποχής του Προφήτη, οι οποίοι επιβεβαίωσαν τις δύο πρώτες πτυχές Ταουχίντ. Στο Ιερό Κοράνιο αναφέρεται:

« Πες: Ποιος είναι που σας Παρέχει από τον ουρανό και τη γη; Ή, ποιος είναι που Κατέχει την ακοή και την όραση (σας); Και ποιος είναι Αυτός που Βγάζει τον ζωντανό από το νεκρό, και βγάζει το νεκρό από το ζωντανό; Και ποιος Είναι που Διευθετεί όλες τις Υποθέσεις; Θα πουν: «Ο Αλλάχ.» Πες: «Δεν θα φοβηθείτε, λοιπόν, την τιμωρία Του (για το ότι Του αποδίδετε εταίρους στη λατρεία);» »

(Ιερό Κοράνιο 10:31)

Ένα σχετικό παράδειγμα επαναλαμβάνεται στη Σούρα Αζ-Ζούχρουφ του Ιερού Κορανίου:

« Αν τους ρωτήσεις, Ποιος τους Δημιούργησε, θα πουν: «Ο Αλλάχ!» Πώς, λοιπόν, στρέφονται μακριά (από την αλήθεια); »

(Ιερό Κοράνιο 43:87)

Οι ειδωλολάτρες κάτοικοι της Μέκκα γνώριζαν πως ο Αλλάχ ήταν ο Δημιουργός, ο Συντηρητής, ο Κύριος και Αφέντης τους. Ωστόσο δεν ήταν Μουσουλμάνοι καθώς λάτρευαν παράλληλα κι άλλους θεούς μαζί με τον Αλλάχ. Ο Αλλάχ τους κατηγοριοποίησε ως «Κουφάρ» (άπιστους) και «Μουσρικείν» (αυτοί που λατρεύουν είδωλα και αποδίδουν εταίρους στον Αλλάχ).

« Και οι περισσότεροι απ' αυτούς δεν πιστεύουν στον Αλλάχ παρά συνεταιρίζοντας (άλλους) μ' Αυτόν. »

(Ιερό Κοράνιο 12:106)

Συνεπώς, ο Ταουχίντ Αλ-Ίμπάντα, δηλαδή το να κατευθύνει κανείς τη λατρεία του προς τον Αλλάχ και μόνο είναι η πιο σημαντική πτυχή του Ταουχίντ. Αυτός μόνο αξίζει να λατρεύεται και Αυτός μόνο μπορεί να Ελεήσει τον άνθρωπο για τη λατρεία του.

ΣΙΡΚ

(Το να αποδίδει κανείς εταίρους στον Αλλάχ)

α. Ορισμός:

Η παράλειψη οποιασδήποτε από τις προαναφερθείσες κατηγορίες Ταουχίντ ή η ανεπάρκεια κατά την εκπλήρωση κάποιου κριτηρίου Ταουχίντ αναφέρεται ως «σιρκ». Σιρκ στην κυριολεξία σημαίνει την απόδοση εταίρων. Με ισλαμικούς όρους σημαίνει την απόδοση εταίρων στον Αλλάχ και ισούται με ειδωλολατρία.

β. Το Σιρκ είναι η μεγαλύτερη αμαρτία, την οποία ο Αλλάχ ποτέ δεν θα συγχωρήσει:

Το Ιερό Κοράνιο περιγράφει την μεγαλύτερη αμαρτία στη Σούρα Αν-Νισά’:

«Στ' αλήθεια, ο Αλλάχ δεν συγχωρεί το να αποδίδονται σε Αυτόν εταίροι (στη λατρεία)• αλλά συγχωρεί (οτιδήποτε άλλο) εκτός απ' αυτό σε όποιον επιθυμεί• και όποιος αποδίδει εταίρους στον Αλλάχ (στη λατρεία) έχει πράγματι μηχανευτεί μια ειδική αμαρτία.»

(Ιερό Κοράνιο 4:48)

Το ίδιο μήνυμα επαναλαμβάνεται στη Σούρα Αν-Νισά':

«Στ' αλήθεια, ο Αλλάχ δεν συγχωρεί το να αποδίδονται σε Αυτόν εταίροι (στη λατρεία)• αλλά συγχωρεί (οτιδήποτε άλλο) εκτός απ' αυτό σε όποιον επιθυμεί• και όποιος αποδίδει εταίρους στον Αλλάχ (στη λατρεία) έχει παραστρατήσει πολύ.»

(Ιερό Κοράνιο 4:116)

γ. Το Σιρκ οδηγεί στο πυρ της Κολάσεως:

«Στ' αλήθεια απίστησαν αυτοί που λένε: «Ο Αλλάχ είναι ο Χριστός, ο υιός της Μαρίας.» Μα είπε ο Χριστός: «Ω, Παιδιά του Ισραήλ! Λατρεύετε τον Αλλάχ, Κύριό μου και Κύριό σας.» Στ' αλήθεια, όποιος αποδίδει εταίρους στον Αλλάχ (στη λατρεία), Ο Αλλάχ απαγορεύει γι' αυτόν τον Παράδεισο και η κατοικία του θα είναι το Πυρ της Κολάσεως. Και για τους αδίκους δε θα υπάρξουν υποστηρικτές.»

(Ιερό Κοράνιο 5:72)

δ. Λατρεία και υπακοή σε κανέναν άλλο εκτός του Αλλάχ:

Το Κοράνιο αναφέρει στη Σούρα Ααλ-Ίμράν:

﴿ Πες (ω, Μωχάμμαντ): ‘Ω! Λαέ της Βίβλου! Ελάτε να συμφωνήσουμε σε έναν Δίκαιο Λόγο ανάμεσά μας, ότι να μη λατρεύουμε παρά μόνο τον Αλλάχ, ούτε να Του αποδίδουμε εταίρους (στη λατρεία), ούτε να λάβουμε κανέναν ανάμεσά μας ως Κύριο, εκτός απ’ τον Αλλάχ.’ Αν όμως στραφούν (αρνούμενοι), τότε να πείτε: ‘Να είστε μάρτυρες, ότι εμείς είμαστε Μουσουλμάνοι (υποτασσόμαστε στη Βούληση του Αλλάχ).’ ﴾ (Ιερό Κοράνιο 3:64)

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το Ιερό Κοράνιο λέει:

﴿ Μη βρίζετε αυτούς τους οποίους (οι άπιστοι τους) επικαλούνται πέραν του Αλλάχ, έτσι ώστε να μη βρίζουν κι αυτοί τον Αλλάχ άδικα και από άγνοια. ﴾

(Ιερό Κοράνιο 6:108)

﴿ Και αν όλα τα δέντρα στη γη ήταν πένες και η θάλασσα, και να εφοδιάζεται από επτά θάλασσες (με μελάνι για να γράψουν), ακόμα τα λόγια του Αλλάχ δε θα εξαντλούνταν.

Στ' αλήθεια, ο Αλλάχ είναι 'Αζείζ (Παντοδύναμος, Ανίκητος), Χακείμ (Πάνσοφος). »

(Ιερό Κοράνιο 31:27)

« **Ω, άνθρωποι, μια παραβολή παρουσιάζεται, έτσι ακούστε την (προσεκτικά και αναλογιστείτε την): Στ' αλήθεια, αυτοί που επικαλείστε πέραν του Αλλάχ (άνθρωποι, είδωλα, δημιουργήματα που αποδίδετε στον Αλλάχ ως εταίρους) δε θα δημιουργήσουν (ούτε κάτι ισάξιο με) μια μύγα, ακόμα κι αν συγκεντρώνονταν μαζί γι' αυτόν το σκοπό. Και ακόμα κι αν οι μύγες έκλεβαν απ' αυτούς κάτι (πολύ μικρό), δε θα μπορούσαν να το σώσουν (ανακτήσουν) απ' αυτές (Πόσο μεγάλη είναι η αδυναμία τους!). Αδύναμοι είναι ο κυνηγός και ο κυνηγημένος. »**

(Ιερό Κοράνιο 22:73)

Και όλη η Δόξα ανήκει στον Αλλάχ, τον Κύριο, το Δημιουργό, τον Πάροχο και το Συντηρητή όλων των Κόσμων!

www.islamhouse.com